

Folketingets Grønlandsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 5. april 2019

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 56 (GRU alm. del) stillet den 8. marts 2019 efter ønske fra Aaja Chemnitz Larsen (IA).

Spørgsmål nr. 56

"Ifølge selvstyreloven for Grønland, §2, stk 3, er fødevarer- og veterinærområdet et område, som Grønlands Selvstyre kan bestemme skal overgå delvist til Grønlands Selvstyre. Det kræver således ikke forhandling med den danske regering om tidspunktet. Hvilken del af fødevarer- og veterinærområdet kan hjemtages og hvilken del kan ikke hjemtages? Vil en hjemtagelse betyde, at mulighederne for at eksportere grønlandske madprodukter ud af Grønland bliver lettere?"

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Fødevarerstyrelsen, der oplyser:

"Ifølge § 2 i lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre (selvstyreloven) kan selvstyret bestemme, at fødevarer- og veterinærområdet helt eller delvist skal overgå til selvstyret. Sagsområdet kan overgå helt eller delvist til selvstyret på tidspunkter, der fastsættes efter forhandling med rigsmyndighederne, jf. selvstyrelovens § 3, stk. 2.

Af punkt 4.4.20 i bemærkningerne til selvstyreloven fremgår følgende om fødevarer- og veterinærområdet:

"Sagsområdet kan overtages samlet eller i dele. Delområdet, der omfatter regulering og kontrol med fiskevirksomheder, der producerer med henblik på eksport, herunder fabriksfartøjer, fiskefartøjer og akvakulturbrug, samt overvågning af muslingeområdet og kontrol med ind- og udførsel af fisk kan overtages alene. Den resterende del af det animalske område, dvs. området vedrørende kød, mælk og æg, bør overtages samlet med hele det veterinære område dvs. smitsomme husdyrsygdomme og dyrlægegering, idet disse delområder er tæt forbundne."

I forhold til besvarelse af spørgsmålet om mulighederne for eksport fra Grønland skal der gøres opmærksom på, at der er forskel i betingelserne for samhandel mellem EU- og samhandelslande, og eksport til og fra lande udenfor EU (tredjelande).

Grønland har siden den 5. april 2014 haft samhandelsstatus for området fisk og fiskevarer, i henhold til Rådets afgørelse af 28. juni 2011. Derfor betragtes Grønland ikke som et tredjeland på dette område, og fisk og fiskevarer kan frit omsættes på EU's marked. På alle andre fødevarerområder betragtes Grønland som et tredjeland.

Hvis samhandelsområdet overgår, vil Grønland miste denne samhandelsstatus, indtil det grønlandske myndighedskontrolsystem kan godkendes af EU-Kommissionen. Grønland vil derfor på området fisk og fiskevarer igen blive betegnet som et tredjeland, der eksporterer til EU.

Eksport af fødevarer til og fra tredjelande kræver, baseret på Fødevestyrelsens erfaringer, som minimum, at EU's lovgivning omhandlende fødevarerhygiejne og myndighedskontrol, eller anden ækvivalent lovgivning, er implementeret i oprindelseslandet.

Fødevestyrelsen varetager på vegne af Grønland de fødevarerområder, der ikke er overtaget af Grønlands Selvstyre, herunder bl.a. regulering og kontrol med virksomheder, der producerer animalske fødevarer (kød, fisk, mælk, æg) med henblik på eksport samt kontrol med ind- og udførsel af animalske fødevarer. Grønlands Selvstyres overtagelse af eksport- og/eller samhandelsområdet forudsætter derfor som minimum, at Grønlands Selvstyre;

- etablerer myndighedskontrolsystem til at udføre audit og tilsyn af samhandels-/eksportgodkendte grønlandske fødevareraktiviteter (inkl. fabriksfartøjer),
- implementerer relevant EU fødevarerlov og evt. tredjelandskrav,
- opnår EU godkendelse af deres myndighedskontrolsystem for at generhverve samhandelsstatus på fisk og fiskevarer i henhold til relevant EU-lovgivning,
- opnår individuelle tredjelandsgodkendelser af deres myndighedskontrolsystem fra særlige tredjelande – f.eks. baseret på spørgeskemaer, dokumentation og inspektionsbesøg.
- etablerer tredjelandrelationer for at kunne vedligeholde eksisterende markedsåbninger forhandlet af Fødevestyrelsen på vegne af Grønland, samt muliggør Grønlands egne forhandlinger af nye markedsåbninger,
- overvåger og bekæmper husdyrsygdomme i Grønland i henhold til relevant EU- lovgivning og/eller OIE (World Organisation for Animal Health) standarder,
- foretager certifikatudstedelse for animalske fødevarer af grønlandsk oprindelse, der eksporteres fra Grønland i henhold til relevant EU- lovgivning og/eller Codex Alimentarius (International Food Standards) standarder.

Grønlands Selvstyre skal således ved hel eller delvis overtagelse af eksport- og/eller samhandelsområdet forsat leve op til samme krav for eksport og samhandel som nu for at bevare adgangen til eksport af fødevarer til EU og tredjelande.”

Jakob Ellemann-Jensen

/

Esben Egede Rasmussen